

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

ფინანსური ანგარიშგება

*2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	9
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	9
4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში	22
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	24
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	25
7. ძირითადი საშუალებები	26
8. მარაგები.....	27
9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	27
10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	28
11. სესხები	28
12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	29
13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან.....	29
14. გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება.....	30
15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	30
16. სხვა საოპერაციო შემოსავალი.....	31
17. ფინანსური შემოსავალი.....	31
18. ფინანსური ხარჯები	31
19. პირობითი ვალდებულებები	31
20. ფინანსური რისკის მართვა.....	33
21. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	36
22. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	36

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხის პარაგრაფი

კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება შემოწმდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც 2018 წლის 28 სექტემბერს აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არამოდიფიცირებული მოსაზრება გამოთქვა.

კომპანიის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი საქმიანობა განაგრძოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.



**Building a better
working world**

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 9 ივლისი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხის პარაგრაფი

კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება შემოწმდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც 2018 წლის 28 სექტემბერს აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არამოდიფიცირებული მოსაზრება გამოთქვა.

კომპანიის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი საქმიანობა განაგრძოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 9 ივლისი

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	8,752	9,232
არამატერიალური აქტივები		37	42
წინასწარ გადახდილი იჯარა		1,639	1,764
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	238	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები		10,666	11,038
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	269	-
მარაგები	8	6,781	5,857
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	4,274	1,450
გადახდილი ავანსები		465	650
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	867	1,348
სულ მიმდინარე აქტივები		12,656	9,305
სულ აქტივები		23,322	20,343
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი ზარალი		(4,947)	(6,942)
სულ კაპიტალი		(4,925)	(6,920)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	11	17,323	19,814
საგარანტიო ანარიცხი	6	238	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		17,561	19,814
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	11	6,537	4,499
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	986	1,125
საგარანტიო ანარიცხი	6	269	-
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	19	1,177	-
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		158	48
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	1,559	1,777
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		10,686	7,449
სულ ვალდებულებები		28,247	27,263
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		23,322	20,343

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2019 წლის 9 ივლისს

გიორგი მშვილდაძე
 გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
 მთავარი ბუღალტერი

9-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

	შენიშვნა	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	8,752	9,232
არამატერიალური აქტივები		37	42
წინასწარ გადახდილი იჯარა		1,639	1,764
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	238	–
სულ გრძელვადიანი აქტივები		10,666	11,038
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	269	–
მარაგები	8	6,781	5,857
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	4,274	1,450
გადახდილი ავანსები		465	650
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	867	1,348
სულ მიმდინარე აქტივები		12,656	9,305
სულ აქტივები		23,322	20,343
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი ზარალი		(4,947)	(6,942)
სულ კაპიტალი		(4,925)	(6,920)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	11	17,323	19,814
საგარანტიო ანარიცხი	6	238	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		17,561	19,814
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	11	6,537	4,499
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	12	986	1,125
საგარანტიო ანარიცხი	6	269	–
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	19	1,177	–
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		158	48
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	13	1,559	1,777
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		10,686	7,449
სულ ვალდებულებები		28,247	27,263
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		23,322	20,343

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2019 წლის 9 ივლისს

გიორგი მშვილდაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებიდან	13	130,073	94,635
გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება	14	(120,299)	(86,315)
საერთო მოგება		9,774	8,320
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	15	(3,470)	(2,941)
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(450)	(265)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	16	412	718
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(366)	(98)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		5,900	5,734
ფინანსური შემოსავალი	17	149	585
ფინანსური ხარჯები	18	(2,926)	(2,395)
მოგება დაბეგვრამდე		3,123	3,924
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		3,123	3,924
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		3,123	3,924

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	22	(10,866)	(10,844)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	3,924	3,924
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	22	(6,942)	(6,920)
ფასს 9-ის მიღების ეფექტი (მე-4 შენიშვნა)	–	49	49
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	22	(6,893)	(6,871)
მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური გარანტიები (მე-19 შენიშვნა)	–	(1,177)	(1,177)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	3,123	3,123
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	22	(4,947)	(4,925)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		3,123	3,924
კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შეჯერების მიზნით:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	7	688	650
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		5	7
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი / (ანარიცხის ამობრუნება)	9	112	(12)
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(მოგება)		1	(2)
საპროცენტო შემოსავალი	17	(149)	(18)
საპროცენტო ხარჯი	11, 18	2,215	2,376
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი / (შემოსულობა)		660	(567)
მარაგების ჩამოწერა ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე		151	65
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის ცვლილებებამდე		6,806	6,423
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(2,881)	(398)
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		310	601
ცვლილებები მარაგებში		(1,075)	(1,210)
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(121)	(149)
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხი		507	-
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		(507)	-
ცვლილებები სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		(218)	499
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში		110	48
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(3,875)	(609)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		2,931	5,814
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(414)	(356)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		268	-
გაცემული სესხები		(5,155)	-
გაცემული სესხების დაფარვა		5,348	-
მიღებული პროცენტი		149	18
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		196	(338)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების აღება	11	27,441	6,112
სესხების დაფარვა	11	(28,794)	(8,911)
გადახდილი პროცენტი	11	(2,256)	(2,417)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		(3,609)	(5,216)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		1	(70)
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(481)	190
ფული და ფულის ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით	10	1,348	1,158
ფული და ფულის ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10	867	1,348

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 405006461. კომპანია დარეგისტრირდა 2013 წლის 26 აგვისტოს და ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია შეიქმნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების სახით საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. #6.

კომპანია „Toyota Motors Corporation“-ის („ტოიოტა“) ოფიციალური დილერია და მისი ძირითადი საქმიანობაა ტოიოტას ავტომობილების ბოლო მოდელების, ავტომობილების ორიგინალი ნაწილებისა და აქსესუარების ფართო სპექტრის გაყიდვა და მაღალი ხარისხის პროფესიონალური მომსახურებების გაწევა, რომელსაც ტოიოტას მიერ სერტიფიცირებული თანამშრომლები ახორციელებენ.

კომპანიას სრულად ფლობს შპს „თეგეტა მოტორსი“ (შემდეგში „მშობელი კომპანია“), ხოლო მისი საბოლოო მკონტროლებელი მხარეა ბატონი თემურ კოხოძე.

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები, და სასესხო და კაპიტალის ბაზრები არ არის სათანადოდ განვითარებული). თუმცა, ბოლო წლების განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების გაძლიერებისთვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. შედეგად, ბოლო წლებში საქართველომ გააუმჯობესა მნიშვნელოვანი მაჩვენებლები, მათ შორის ქვეყნის გარე წყაროებით შეფასებული მაჩვენებლებიც, როგორც არის სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი, ბიზნესის განხორციელების სიმარტივე, ეკონომიკური თავისუფლება და სხვ. კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს შეუწყობს საქართველოში ბიზნესის წარმოების რისკების შემცირებას.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს საბაზრო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების შეფერხება განვითარებულ ქვეყნებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება (შემდეგში „ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავალი აღიარდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც კომპანია მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. კომპანია განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდით, თუ - აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. კომპანია არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. კომპანიამ ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, რადგან ის ტიპურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავლები გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ გამოყენებული რესურსების მეთოდის გამოყენებით, რათა კომპანიამ შეაფასოს მომსახურების სრულად შესრულების პროგრესი, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს კომპანიის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

კომპანია განიხილავს არსებობს თუ არა ხელშეკრულებაში სხვა დაპირებებიც, რომლებიც განცალკევებულია შესასრულებელი მოვალეობისგან, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს ოპერაციის ფასის ნაწილი. (მაგ. გარანტიები და სხვ.) საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, კომპანია განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

(i) ცვალეზადი ანაზღაურება

როდესაც ხელშეკრულებით დაპირებული ანაზღაურება მოიცავს ცვალეზად თანხას, კომპანია აფასებს ანაზღაურების იმ ოდენობას, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს იგი მომხმარებლისათვის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. ცვალეზადი ანაზღაურება განისაზღვრება ხელშეკრულების გაფორმებისას და შეზღუდულია, ვიდრე მაღალი ალბათობით არის მოსალოდნელი, რომ შემდგომში, ცვალეზად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის პრობლემის გადაჭრის დროს, დაგროვილი აღიარებული ამონაგების სიდიდე მნიშვნელოვნად არ შემცირდება.

სათადარიგო ნაწილების გაყიდვის რამდენიმე ხელშეკრულება მომხმარებლებს აძლევს დაბრუნების და მოცულობის გამო ფასდაკლების უფლებას. ამონაგებზე უფლებები და მოცულობის გამო ფასდაკლებები ცვლად ანაზღაურებებს წარმოშობს.

(ii) დაბრუნების უფლება

კონკრეტული ხელშეკრულებები კლიენტებს ანიჭებს მითითებულ პერიოდში საქონლის დაბრუნების უფლებას. კომპანია დაუბრუნებელი საქონლის შესაფასებლად მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდს იყენებს, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ახდენს კომპანიის მიერ მისაღები ცვლადი ღირებულების პროგნოზირებას. ფასს 15-ის მოთხოვნები ცვლადი ღირებულების შეფასების შეზღუდვის შესახებ ასევე გამოიყენება ისეთი ცვლადი ღირებულების თანხის განსაზღვრად, რომელიც შესაძლოა შევიდეს ოპერაციის ფასში. დასაბრუნებელი საქონელი, რომელსაც კომპანია მიიღებს შემოსავლის ნაცვლად, აღიარდება დაბრუნებული ვალდებულების სახით.

(iii) მოცულობის გამო ფასდაკლება

კომპანია კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის ვალდებულებების თანხით. მოსალოდნელი მომავალი ფასდაკლებების ცვლადი ღირებულების შესაფასებლად, კომპანია უმეტესად იყენებს რაოდენობრივ მეთოდს რამდენიმე მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის და მოსალოდნელი ფასის მეთოდს - ერთზე მეტი მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის. შერჩეული მეთოდი, რომელიც საუკეთესოდ ახდენს ცვლადი ღირებულება თანხის პროგნოზირებას, პირველ რიგში განპირობებულია ხელშეკრულებაში განსაზღვრული მოცულობის ნორმების რაოდენობით. ამის შემდეგ კომპანია იყენებს ცვლადი ღირებულების შეზღუდული შეფასებების მოთხოვნებს და დაბრუნების ვალდებულებას აღიარებს მოსალოდნელი მომავალი ფასდაკლებებისთვის.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(iv) საგარანტიო ვალდებულება

ტიპურად კომპანია იძლევა გარანტიას დეფექტების გენერალურ რემონტზე და დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს. მარწმუნებელი ტიპის გარანტიები აღირიცხება - ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესაბამისად.

(v) სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურების პაკეტებად გაყიდვა

კომპანია უზრუნველყოფს საკუთარ მაღაზიებში შეძენილი სათადარიგო ნაწილების გამოცვლისა და სარემონტო მომსახურებებს. ეს მომსახურებები ზოგჯერ კლიენტებზე ცალკე ან პაკეტებად იყიდება, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, კომპანია გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. კომპანია აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და მოწყობილობის გაყიდვიდან, შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი არის კომპანიის მიერ მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოპოვებული უფლება. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებულ ანაზღაურებად. კომპანია არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო მოთხოვნები

მოთხოვნა წარმოადგენს კომპანიის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული სხვა დანახარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები (გაგრძელება)

საკუროსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

სესხები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(დ) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული მოგებისა და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსასაზღვრად, ისეთი არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც კომპანია თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, კომპანიამ თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ე) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე ირიცხება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე გადანაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური ან არარეზიდენტი პირები არიან საქართველოში, წმინდა განაწილების 15/85-ზე განაკვეთით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) გადასახადები (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივებისა და მომსახურებების შესყიდვისას წარმოშობილი ბრუნვის გადასახადი არის დაუბრუნებადი საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა აისახება როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო წარდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ კომპანია თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(გ) მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადოგო ნაწილების და სხვა მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(თ) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება მოიცავს მასალების, შრომით და ნებისმიერ პირდაპირ ხარჯს, რომელიც უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად; ასევე, ერთეულების დემონტაჟის, და ობიექტიდან გატანის ხარჯებს და იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, სადაც განთავსებულია ისინი, ასევე სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები კაპიტალიზაციას. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების შედარებით და მოგებაში ან ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლებას.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთა დაირიცხება იჯარის ყველაზე მოკლე ვადის და მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სანამ გონივრულ ფარგლებში არ გახდება აშკარა, რომ კომპანია იჯარის ვადის ბოლოსთვის მასზე საკუთრების უფლებას მიიღებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

- | | |
|---|-----------------|
| ▶ შენობა-ნაგებობები | 50 წლამდე; |
| ▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა | 5-დან 7 წლამდე; |
| ▶ საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ. | 3-დან 8 წლამდე. |

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისთვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს.

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების შეზღუდული ვადების მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება.

შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში. კომპანიის არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა 10 წელია.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. იმ თარიღში, როდესაც ხდება კონტროლის მიღება) ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტისას მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანია თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიისეულ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებიც არ შეიცავენ დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლებისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის ყიდვა-გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში - მე-4 შენიშვნა.
- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-6 შენიშვნა.
- ▶ სავაჭრო მოთხოვნები - მე-9 შენიშვნა;

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოვლის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში ფლობილი თანხებისთვის (ფული და ფულის ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 180 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ

ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებულ უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, მოთხოვნები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხების და მოთხოვნების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს და სესხებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ ღირებულების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად სესხებს ეხება.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

კომპანიის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებია კონტრაქტები, რომლებიც მოითხოვს გარანტიის მფლობელის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დავიანების გამო. ისეთი ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით. მშობელი კომპანიისთვის გაცემული ფინანსური გარანტიები აღირიცხება გაუნაწილებელი ზარალის ზრდის სახით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთჩათვლა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქეთვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის გაუფასურების დასადგენად მისი წლიური შემოწმებაა საჭირო, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან კომპანიის აქტივების მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით.

თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისთვის. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება ემპირიული მონაცემები და მინიმალურად - არაემპირიული მონაცემები.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანსამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(ნ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზღაურებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება კომპანიის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(პ) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებულია ვიწრო ხარჯი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში ანაზღაურების თანხ

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

კომპანია გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

კომპანია განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(ჟ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც იჯარა

აქტივის კლასიფიცირდება ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად იჯარის საწყისი თარიღით. იჯარა, რომელიც კომპანიას გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება.

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

იჯარით გადაცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო მომსახურების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ საფარაუდოა კომპანიის მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება საფარაუდო სასარგებლო მ ვადასა და საიჯარო ვადას შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

კომპანიამ პირველად გამოიყენა ფასს 15 და ფასს 9. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2018 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ჩაანაცვლებს ბასს 11-ს *სამშენებლო ხელშეკრულებები*, ბასს 18-ს *შემოსავალი* და შესაბამისი ინტერპრეტაციები და შეზღუდული გამონაკლისის სახით იყენებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ყველა ამონაგებზე. ფასს 15 ადგენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვის ხუთ-საფეხურიან მოდელს და მოითხოვს, რომ ამგვარი შემოსავლების აღიარება მოხდეს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ. ფასს 15 საწარმოებისგან მოითხოვს მსჯელობის გამოყენებას და ყველა შესაბამისი ფაქტის და ვითარების გათვალისწინებას მოდელის ყველა საფეხურზე მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.

კომპანიამ მიიღო ფასს 15, მიღების სრულად რეტროსპექტიული მეთოდის გამოყენებით. თუმცა, ამ სტანდარტის მიღებას არ ჰქონია არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საქონლის გაყიდვა ცვლადი საზღაურის სანაცვლოდ

საქონლის გაყიდვის ხელშეკრულებები კლიენტებს არ აძლევს დაბრუნების უფლებას, მოცულობის გამო ფასდაკლებას ან ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ სხვა ელემენტებს. ფასს 15-ის მიღებამდე, კომპანია აღიარებს საქონლის რეალიზაციით მიღებულ შემოსავლებს, მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, დაბრუნებული თანხებისა და მოცულობის გამო ფასდაკლების გამოკლებით. თუ შემოსავალი სარწმუნოდ ვერ ფასდება, კომპანია გადაავადებს შემოსავლის აღიარებას გაურკვევლობის აღმოფხვრამდე. ფასს 15-ის საფუძველზე, ამონაგებზე უფლებებმა და მოცულობის გამო ფასდაკლებებმა შესაძლოა ცვლადი საზღაურები წარმოშვას. თუმცა, კომპანიამ 31 დეკემბრის დასაბრუნებელ საქონელზე დაბრუნების ვალდებულება არაარსებითად განსაზღვრა და მან არ ასახა მოცულობის გამო ფასდაკლების რეზერვი თითოეული საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით მოცულობის მიღწეული ნორმის ვადის გასვლის შემდეგ.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში (გაგრძელება)

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს *ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება* 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და ამ თარიღის შემდეგ ყოველწლიური პერიოდებისთვის. ეს სტანდარტი ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა.

კომპანიამ ფასს 9 რეტროსპექტულად გამოიყენა, თავდაპირველად 2018 წლის 1 იანვარს. კომპანიის ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება არ მოახდინოს შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული და შემდგომი პერიოდისთვის, რადგან:

- ▶ შედარებადი ინფორმაცია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ განხილულია ბასს 39-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნების შესაბამისად (მე-9 და მე-11 შენიშვნები);
- ▶ 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის ცვლილება აღიარდება კაპიტალში ცვლილებების საბოლოო ფინანსურ ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ამგვარი კორექტირების თანხა 49 ლარის ოდენობით მხოლოდ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს უკავშირდება.

კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს 9-ის ფარგლებში, სასესხო ფინანსური ინსტრუმენტები შემდგომში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. კლასიფიკაცია ორ კრიტერიუმს ეფუძნება: კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების სამართავად გამოყენებული ბიზნეს-მოდელი და განსაზღვრება იმისა, ხომ არ წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები ძირითადი და პროცენტის ერთპიროვნულ გადახდებს დაუფარავ ძირითადი თანხაზე.

კომპანიის ბიზნეს მოდელის შეფასება განხორციელდა სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღში - 2018 წლის 1 იანვარს და ის ეფუძნებოდა აქტივების თავდაპირველი აღიარების მდგომარეობით არსებულ ფაქტებს და ვითარებებს.

ფასს 9-ის კლასიფიცირების და შეფასების მოთხოვნებს არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიაზე. ახალი მოთხოვნების საფუძველზე, კომპანია კვლავ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებას.

გაუფასურება

ფასს 9-ის მიღებამ შეცვალა კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალის აღრიცხვა, ბასს 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომის მომავალზე ორიენტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით ჩანაცვლების გზით. ფასს 9 კომპანიისგან მოითხოვს აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასევე და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის.

ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების მიღებამ 2018 წლის 1 იანვარს გამოიწვია სასესხო ფინანსური აქტივების რეზერვის 49 ლარით კლება.

(ბ) სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ქვემოთ მოცემულ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვარს, გავლენა არ ჰქონიათ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ ფასიკ ინტერპრეტაცია 22 „ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად“;
- ▶ ცვლილებები ბასს 40-ში „საინვესტიციო ქონების გადატანა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს 2-ში „აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება“;

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში (გაგრძელება)

(ბ) სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

- ▶ ცვლილებები ფასს 4-ში ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4-თან „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ერთად;
- ▶ ბასს 28-ის ცვლილება „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ - განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს;
- ▶ ფასს 1-ის ცვლილება „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება – მოკლევადიანი გამონაკლისების გაუქმება მათთვის, ვინც ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებს პირველად იყენებს“.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“, ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას საბაზისო აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების სამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მოიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მოიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიყენებს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით, რომელიც მოქმედია 2019 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის, როგორც მოიჯარეებს, ისე - მოიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის საფუძველზე ხდებოდა.

ფასს 16-ით, რომელიც მოქმედია 2019 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის, როგორც მოიჯარეებს, ისე - მოიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის საფუძველზე ხდებოდა.

კომპანია გეგმავს ფასს 16-ის რეტროსპექტულად მიღებას, ყველა წინასაანგარიშგებო პერიოდისთვის. საანგარიშგებო თარიღში კომპანია არ იყო რომელიმე საიჯარო გარიგების მხარე და შესაბამისად ფასს 16-ის მიღებას გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ვალდებულებების განსაზღვრა

კომპანია გასწევს ნაწილების გამოცვლის მომსახურებებს, რომლებიც გაიყიდება პაკეტებად, კლიენტებზე საქონლის გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებები წარმოადგენს მომავალში მომსახურებების გადაცემის დაპირებას და ისინი კომპანიასა და კლიენტს შორის შეთანხმებული გაცვლა-გამოცვლის ნაწილს წარმოადგენენ.

კომპანიამ განსაზღვრა, რომ საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განსხვავებული იყოს. ფაქტი, რომ კომპანია რეგულარულად ყიდის საქონელს და მომსახურებას ინდივიდუალურ საფუძველზე იმაზე მეტყველებს, რომ კლიენტმა შესაძლოა ორივედან მიიღოს სარგებელი. შესაბამისად, კომპანიამ გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვაზე და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. კომპანია სახელშეკრულებო ინდივიდუალურ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგებს ფასს ამგვარი ინდივიდუალური ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზრის პირობების ან გარიგებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიზი

კომპანია იყენებს რეზერვების მატრიცას სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

რეზერვების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება კომპანიის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. კომპანია მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის შეფასება მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებების და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. კომპანიის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა ასევე არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ინფორმაცია განხილულია მე-9 შენიშვნაში.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების შეკეთებისა და გამოცვლის განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე კომპანიის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 507 ლარის ოდენობით. კომპანიამ ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 507 ლარის ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

7. ძირითადი საშუალებები

მოძრაობები კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში იყო შემდეგი:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საწარმოო და საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სხვა	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება	8,114	1,723	772	460	15	11,084
დაგროვილი ცვეთა	(382)	(586)	(310)	(205)	-	(1,483)
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,732	1,137	462	255	15	9,601
შესყიდვები	115	25	143	73	-	356
გასვლები	-	(2)	(78)	-	-	(80)
ცვეთის ხარჯი	(164)	(253)	(142)	(91)	-	(650)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	-	1	4	-	-	5
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,683	908	389	237	15	9,232
თვითღირებულება	8,229	1,746	837	533	15	11,360
დაგროვილი ცვეთა	(546)	(838)	(448)	(296)	-	(2,128)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,683	908	389	237	15	9,232
შესყიდვები	31	87	292	4	-	414
გასვლები	-	(24)	(225)	-	-	(249)
ცვეთის ხარჯი	(164)	(258)	(162)	(104)	-	(688)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	-	17	26	-	-	43
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,550	730	320	137	15	8,752
თვითღირებულება	8,260	1,809	904	537	15	11,525
დაგროვილი ცვეთა	(710)	(1,079)	(584)	(400)	-	(2,773)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,550	730	320	137	15	8,752

2018 წლის 31 დეკემბრის კომპანიის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 8,280 ლარი (2017 წ.: 8,591 ლარი) ოდენობით წარმოადგენს კომპანიის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (მე-19 შენიშვნა).

8. მარაგები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	6,470	5,580
სხვა (თვითღირებულებით):	311	277
სულ მარაგები	6,781	5,857

2018 წლის 31 დეკემბერს, კომპანიის მარაგები, 6,781 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 5,857 ლარი) წარმოადგენს კომპანიის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (მე-19 შენიშვნა).

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	4,354	1,424
სხვა მოთხოვნები	33	96
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(113)	(70)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,274	1,450

ანალიზი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით კომპანიისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტი	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	178	2,830	187	762	216	214	4,387
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	7	4	4	33	22	43	113
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	4%	0%	2%	4%	10%	19%	3%

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიისთვის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შესული კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

	მიმდინარე	31 დღეზე ნაკლები	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	341 დღეზე მეტი	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	68	1,121	191	20	68	52	1,520
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	1	1	3	11	6	21
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	1%	13%	16%	11%	1%

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	70	83
ფასს 9-ის მიღების ეფექტი 1 იანვარს	(49)	–
ადრე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის დარიცხვა/(ამობრუნება)	112	(12)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოყენება	(20)	(1)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	113	70

10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	714	1,338
ფულადი სახსრები გზაში	138	–
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	15	10
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	867	1,348

კომპანია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკებში, რომლებსაც „Standard and Poor's“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხებოდა წლიური 1%-7%. 2018 წელს საპროცენტო შემოსავალმა დეპოზიტებზე კომპანიისთვის 27 ლარი (2017 წ.: 18 ლარი) შეადგინა.

11. სესხები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - გრძელვადიანი წილი	17,323	19,814
გრძელვადიანი სესხები	17,323	19,814
მიღებული სესხები - მიმდინარე წილი	6,419	4,340
მიღებული სესხები - დარიცხული პროცენტი	118	159
მიმდინარე სესხები	6,537	4,499
სულ სესხები	23,860	24,313

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მიღებული დაუფარავი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	დაუფარავი ნაშთი
აშშ დოლარი	2018	2019-2024	ქართული კომერციული ბანკი	23,859
ლარი	2018	2019	ქართული კომერციული ბანკი	1
				23,860

11. სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული დაუფარავი სესხები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულების /ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	დაუფარავი ნაშთი
აშშ დოლარი	2017	2018-2024	ქართული კომერციული ბანკი	24,312
ლარი	2017	2018	ქართული კომერციული ბანკი	1
				24,313

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია მე-19 შენიშვნაში.

სესხების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	სულ
2016 წლის 31 დეკემბერს	27,879
სესხების აღება	6,112
საპროცენტო ხარჯი	2,376
გადახდილი პროცენტი	(2,417)
სესხების დაფარვა	(8,911)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა, ნეტო	(726)
2017 წლის 31 დეკემბერს	24,313
სესხების აღება	27,441
საპროცენტო ხარჯი	2,215
გადახდილი პროცენტი	(2,256)
სესხების დაფარვა	(28,794)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, ნეტო	941
2018 წლის 31 დეკემბერს	23,860

12. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	466	769
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	341	177
დარიცხვა ვალდებულებების და ხარჯებისთვის	179	179
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	986	1,125

13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	128,211	92,733
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	1,862	1,902
სულ შემოსავალი	130,073	94,635

13. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან (გაგრძელება)

კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-9 შენიშვნა)	4,274	1,450
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე წილი	1,559	1,777

მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ამ კლიენტებს.

1,559 ლარის ოდენობით კომპანიის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2019 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2018 წელს, კომპანიამ შემოსავლის სახით აღიარა 1,570 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილში.

14. გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება

	2018	2017
გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება	(118,432)	(84,510)
გაწეული მომსახურების ღირებულება:		
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(1,249)	(1,069)
ცვეთის ხარჯი	(333)	(322)
გამოყენებული სათადარიგო ნაწილები	(178)	(153)
შესყიდული მომსახურებები	(60)	(218)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(28)	(24)
სხვა დანახარჯები	(19)	(19)
სულ გაყიდული პროდუქტის თვითღირებულება	(120,299)	(86,315)

15. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	2017
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(1,765)	(1,321)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(414)	(389)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(360)	(335)
საოფისე ხარჯი	(316)	(310)
კომუნალური მომსახურების კომპანიები	(166)	(152)
საიჯარო ხარჯი	(137)	(134)
პროფესიული მომსახურება	(87)	(77)
სამივლინებო ხარჯი	(39)	(13)
დაცვის ხარჯი	(37)	(37)
კომუნიკაციის ხარჯები	(34)	(20)
სხვა ხარჯები	(115)	(153)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(3,470)	(2,941)

16. სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	2018	2017
შემოსავალი ჩვეულებრივი იჯარიდან	215	218
სასაწყობე მომსახურებები	8	6
სადაზღვევო ზარალის ანაზღაურება	4	7
შემოსავალი ჯარიმებიდან	1	1
სხვა	184	486
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	412	718

17. ფინანსური შემოსავალი

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	149	18
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა, ნეტო	–	567
სულ ფინანსური შემოსავალი	149	585

18. ფინანსური ხარჯები

	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი (მე-11 შენიშვნა)	(2,215)	(2,376)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, ნეტო	(660)	–
საკომისიო ხარჯები	(51)	(19)
სულ ფინანსური ხარჯები	(2,926)	(2,395)

19. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესაძლებელია კომპანია გახდეს სარჩელების, სამართალწარმოებების და საჩივრების საგანი. საკუთარი შეფასების და შიდა და გარე პროფესიონალური კონსულტაციის საფუძველზე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას, რომელიც ჯერ არ არის შესრულება, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკვრივი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან აღებული სესხების უზრუნველყოფისთვის (მე-11 შენიშვნა):

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-7 და მე-11 შენიშვნები)	7,550	7,683
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-7 და მე-11 შენიშვნა)	730	908
მარაგები (მე-8 და მე-11 შენიშვნა)	6,781	5,857

თავდებობები

კომპანიამ, მისმა მშობელმა კომპანიამ და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულმა საწარმოებმა გააფორმეს თავდებობის ხელშეკრულება ბანკების წინაშე ერთმანეთის მიმართ ვალდებულებების გარანტირების მიზნით. კომპანიამ გასცა ფინანსური თავდებობა მხოლოდ მშობელი კომპანიის სასარგებლოდ. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებაა იმისა, რომ კომპანია განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ მისი მშობელი კომპანია ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით:

ემიტენტი	მოსარგებლე (ბენეფიციარი) – დაკავშირებული მხარეები	2018 წლის 31 დეკემბერი		2017 წლის 31 დეკემბერი	
		მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები	მაქსიმალური რისკი	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	შპს „თეგეტა მოტორსი“	50,000	26,745	–	–
შპს „თეგეტა მოტორსი“	შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	10,500	8,870	10,500	9,318
შპს „თეგეტა თრაქ & ბას“	შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	50,000	26,745	–	–

თავდებობა წარმოადგენს შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილს და, შესაბამისად, ის ცალკე არ აღირიცხება.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ აღიარა მშობელ კომპანიაზე გაცემული თავდებობების სამართლიანი ღირებულება 1,177 ლარის ოდენობით. გაცემული თავდებობები აღირიცხა გაუნაწილებელი ზარალის ზრდის სახით, რადგან ისინი გაიცა მშობელ კომპანიაზე სესხებზე მთლიანობაში უფრო ნაკლები საპროცენტო განაკვეთების მისაღებად.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

კომპანია კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-11 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს კომპანიისთვის, მათ შორის სესხების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებისა, რომლისგანაც კომპანიას მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

20. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა კომპანიის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. კომპანიას თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულს და ფულის ეკვივალენტებს.

კომპანია გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღდება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო მოთხოვნები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებებიდან გამომდინარე.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	4,387	1,520
ფული ბანკში და გზაში მყოფი ფულადი სახსრები	852	1,338
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	5,239	2,858

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიამ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის მომსახურების და მოთხოვნების ვადიანობის რეგულარულ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი კომპანიას საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

კომპანიამ შეაფასა კლიენტების საკრედიტო რისკების მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკები, პროცედურები და კონტროლის მექანიზმები. კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება საფუძვლიანი საკრედიტო ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო მოთხოვნები ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. კომპანია არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-9 შენიშვნაში წარმოდგენას.

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მიმდინარე ანგარიშებზე და მოკლევადიან ანაზღაურებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზღაურები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი მისაღები ანგარიშების სტატუსიც.

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ მოთხოვნების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი ფინანსურ ანგარიშგებაში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტული ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიკურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და სესხების ვალუტებს და კომპანიის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული ფუნტ სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2018 წლის 31 დეკემბერი			2017 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	963	(23,867)	(22,904)	560	(24,938)	(24,378)
ევრო	188	(20)	168	–	–	–

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და საკუთარი კაპიტალის მგრძნობელობა, სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში და ის ყველა სხვა ცვლადს მუდმივ პოზიციაში შეინარჩუნებს:

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

	2018 გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	(2,290)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	2,290
ევროს 10%-იანი გამყარება	17
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	(17)

კომპანიის დაქვემდებარება სავალუტო რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არ არის წარმოდგენილი მნიშვნელოვანი წლის განმავლობაში ტიპური დაქვემდებარებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანია ექვემდებარება მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობის გავლენას. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელშეკრულებო პროცენტის, გადაფასების და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები		
მიღებული სესხები	–	159
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
სესხები	23,860	24,154

საპროცენტო განაკვეთში 100 ერთეულით ცვლილება, საანგარიშგებო თარიღში მოგება-ზარალის მხოლოდ 238 ლარით შეცვლას განაპირობებს. ეს ანალიზი უშვებს, რომ სხვა ყველა ცვლადი, კონკრეტულად, უცხოური სავალუტო გაცვლითი კურსი, დარჩება უცვლელი.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დანაკარგების განუცდელად და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიოს საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები, საკმარისი სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ, ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც დავალიანების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემული დარჩენილი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიწვევს ურთიერთჩათვლის ხელშეკრულების გავლენას.

20. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სესხები	369	768	6,789	15,098	6,232	29,256
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	986	–	–	–	–	986
სულ მომავალი გადახდები	1,355	768	6,789	15,098	6,232	30,242

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	173	380	5,971	15,679	13,066	35,269
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,125	–	–	–	–	1,125
სულ მომავალი გადახდები	1,298	380	5,971	15,679	13,066	36,394

კომპანიას არ აქვს ოფიციალური დადგენილი მიზნები კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

21. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები), და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

22. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2018 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-9 შენიშვნა)	17	7	2,689
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (მე-12 შენიშვნა)	–	–	(241)
გასაცემი ხელფასები	–	(95)	–

22. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-9 შენიშვნა)	3	–	109
მიღებული ავანსები	–	–	(1)
გასაცემი ხელფასები	–	(56)	–

სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრეებთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგების თანხები დაფიქსირდა:

	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	2	49	20,311
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	–	4	173
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	–	–	(3,562)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	–	–	(37)
სხვა მომსახურებების შესყიდვა	–	–	(47)
იჯარის ხარჯი (მე-15 შენიშვნა)	–	–	(14)
ხელფასები და პრემიები	–	(513)	–
ფინანსური თავდებობის ვალდებულების გაცემა	–	–	(1,177)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

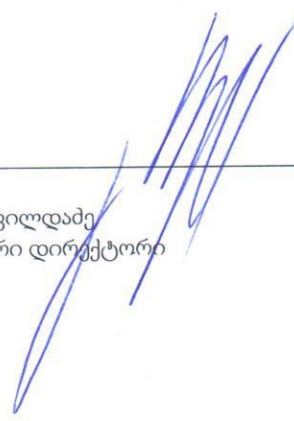
	მესაკუთრეები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	1	2	1,065
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	–	–	(1,242)
სხვა მომსახურებების შესყიდვა	–	–	(165)
იჯარის ხარჯი (მე-15 შენიშვნა)	–	–	(12)
ხელფასები და პრემიები	–	(325)	–
საპროცენტო ხარჯი	(20)	–	(87)

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2019 წლის 9 ივლისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

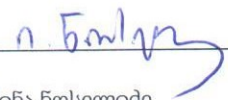
წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2018 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება



გიორგი მშვილდაძე
გენერალური დირექტორი



ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2018 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

გიორგი მშვილდაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

სარჩევი

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია	3
„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	4
კორპორატიული მართვა	5
საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში	6
ბიზნესი და ოპერაციები	7
სამომავლო გეგმები	9
„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია.....	10
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა.....	11

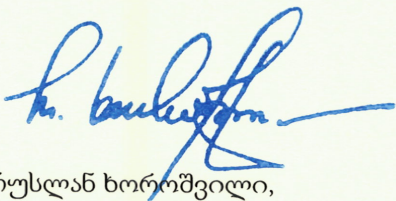
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 9 ივლისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.



რუსლან ხოშტავი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 27 სექტემბერი

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 9 ივლისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2019 წლის 27 სექტემბერი

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტას მიმოხილვა

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა იაპონური ბრენდის Toyota-ს ოფიციალურ დილერი და ავტორიზებული სერვის ცენტრია საქართველოში.

2013 წელს „თეგეტა მოტორსსა“ და „ტოიოტა კავკასიას“ შორის ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმება შედგა და 2013 წლის 26 აგვისტოს დაფუძნდა „TOYOTA CENTER TEGETA“. 2014 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიისგან“ ტოიოტას დილერისა და ავტორიზებული სერვისცენტრის სტატუსი მიიღო. კომპანია მონობრენდულია და მისი მომსახურება სრულიად ტოიოტას ბრენდის ავტომობილებზეა ფოკუსირებული.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" არის "თეგეტა მოტორსის" შვილობილი კომპანია. ამ ეტაპზე კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

2017 წლიდან, ტოიოტა ცენტრი თეგეტამ დაწერა ტოიოტას კონცეპტი - Toyota Plus, რომელიც მოიაზრებს, მეორადი ტოიოტას მარკის ავტომობილების რეალიზებას. ასევე, ამ კონცეპტის ქვეშ, შესაძლებელია კლიენტისაგან მეორადი ავტომობილის ჩაბარება და თანხის სხვაობის დამატების შემთხვევაში ახალი ავტომობილის გადაცემა.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტაში" 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 90-მდე ადამიანი.

„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტას" საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები-სავალუტო რისკები.

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული გირვანქა-სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან, ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში. კომპანია სავალუტო რისკების ნაწილობრივ შესამცირებლად გეგმავს 2019 წელს გეგმავს უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების გაღარებას.¹

¹ დეტალური ინფორმაცია კომპანიის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2018 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კორპორატიული მართვა

არსებული სტრუქტურის სრულყოფის მიზნით, ტოიოტა ცენტრი თეგეტას დედა კომპანიამ - „თეგეტა მოტორსმა“ ითანამშრომლა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) და მიიღო სიღრმისეული რეკომენდაციები კორპორატიული მართვის კუთხით და მიღებული რეკომენდაციები დანერგა შვილობილ კომპანიებშიც. მენეჯმენტის განცხადებით, კომპანიაში განსაზღვრულია კორპორატიული მართვის სხვადასხვა პროცესები, რომლებიც არეგულირებს მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების მართვას, ხელშეკრულებების და ახალი პროექტების მენეჯმენტს.

საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში¹

ავტოპარკი საქართველოში ყოველწლიურად იზრდება. ზრდის მაჩვენებელი 2018 წელს 5,1% იყო, ხოლო რეგისტრირებულ ავტომობილთა ჯამური რაოდენობა 1.321 მილიონი იყო. 2018 წლის მდგომარეობით ავტომობილების 62% მსუბუქია, 20,2% მსუბუქი მაღალი გამავლობის (SUV), 7,7% სატვირთო, 4% სამგზავრო, 2,33% სასოფლო-სამეურნეო, ხოლო დანარჩენი 3,8% წარმოადგენს მოტოტრანსპორტს, სპეციალიზებულ ავტოტრანსპორტს და სხვა ტიპის ავტოტრანსპორტს. 4 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 1,9%-ს შეადგენს, 4-6 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 3,9%-ს შეადგენს, ხოლო 20 წელზე მეტი ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის 45,5%-ს შეადგენს.

¹ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ბიზნესი და ოპერაციები

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" ამ ეტაპზე მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

ტოიოტა ცენტრი თეგეტა, 2018 წლის განმავლობაში ბაზარზე წარმოდგენილი იყო შემდეგი სამოდელო ხაზით:

- Toyota Corolla;
- Toyota Camry;
- Toyota Prius;
- Toyota RAV4;
- Toyota RAV4 Hybrid;
- Toyota Fortuner
- Toyota C-HR
- Toyota Land Cruiser 150 Prado;
- Toyota Land Cruiser 200;
- Toyota Land Cruiser 70 series;
- Toyota Coaster;
- Toyota Hilux;

2019-ში სამოდელო რიგს დაემატება და განახლდება:

- Toyota Fortuder Turbo Diesel;
- Toyota C-HR Hybrid;
- Toyota Camry Hybrid;
- Toyota Corolla Hybrid.

გარდა ავტომობილების გაყიდვებისა, ტოიოტა ცენტრი თეგეტა მომხმარებლებს, ასევე, სთავაზობს: ავტო სათადარიგო ნაწილებს, საბურავებს, ზეთებს, აკუმულატორებს, საავტომობილო აქსესუარებს.

ტოიოტა ცენტრი თეგეტა მომხმარებლებს სთავაზობს მსუბუქი ავტომობილების სერვისის სრულ სპექტრს. ტოიოტა ცენტრი თეგეტას სერვისის თანამშრომლები პერიოდულად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს Toyota-ს სტანდარტების შესაბამისად და კურსის წარმატებით გავლისას ენიჭებათ შესაბამისი საერთაშორისო სერტიფიკატი და გრადაცია, რომელიც ყოველწლიურად უნდა განახლდეს. ასევე, ტოიოტა ცენტრი თეგეტას სერვისი ფასდება ტოიოტას მიერ TSM (Toyota Service Management) სერტიფიკატით, რომელის შეფასებაც ხდება პერიოდულად და ფასდება სერვისში ბიზნეს პროცესები. სერვისცენტრი დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. ტოიოტა ცენტრი თეგეტა კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით, რაც მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა;

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

2017 წლიდან, ტოიოტა ცენტრი თეგეტამ დანერგა ტოიოტას კონცეპტი - Toyota Plus, რომელიც მოიაზრებს, მეორადი ტოიოტას მარკის ავტომობილების რეალიზებას. ასევე ამ კონცეპტის ქვეშ, შესაძლებელია კლიენტისაგან ჩავიბაროთ მეორადი ავტომობილი და თანხის სხვაობის დამატების შემთხვევაში გადავცეთ ახალი ავტომობილი. 2018 წელს საგმნობლად გაიზარდა ტოიოტა ფლასის მიმართულება და წარმატებული პროექტი აღმოჩნდა.

2018 წელს კომპანიამ განახორციელა შემდეგი პროექტები:

- დანერგა მომხმარებელთა კმაყოფილების სისტემა;
- დაიწყო ავტო გაქირავების მომსახურება;
- გააფართოვა სამღებრო/სათუნუქე უბანი;
- გადავიდა წყლის საღებავებზე;

სამომავლო გეგმები

შპს “ტოიოტა ცენტრი თეგეტა”, სამომავლოდ მიზნად ისახავს ავტომობილების გაყიდვებთან დაკავშირებით შემდეგ აქტივობებს:

- კორპორატიულ ორგანიზაციებთან არსებული რესურსის ათვისებას;
- მეორადი ავტომობილების გაყიდვის კუთხით - მეტ აქტიურობას, განსაკუთრებით კორპორატიულ სეგმენტში ავტო პარკების ჩანაცვლების კუთხით;
- ჰიბრიდული ავტომობილების ასორტიმენტის გაზრდას:
 - RAV4 Hybrid;
 - Corolla Hybrid;
 - CH-R Hybrid;
 - Camry Hybrid.

შპს “ტოიოტა ცენტრი თეგეტა”, სამომავლოდ ასევე მიზნად ისახავს ავტომობილების გაყიდვების შემდგომ მომსახურებასთან დაკავშირებით შემდეგ აქტივობებს:

- რეგიონალური ავტორიზირებული სერვისების დამატებას:
 - 2019-ში - ბათუმი;
 - 2020-ში - ქუთაისი.
- ავტომობილების გაქირავების ცალკე პროდუქტად ჩამოყალიბებას;
- ლოიალურობის ბარათების გამოშვება (Toyota Card);
- სერვისის ტიპების ასორტიმენტის გაზრდას:
 - სამღებრო-სათუნუქე უბნის გაფართოება;
 - წყლის საღებავების დამატება.

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ანგარიშგება წარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიხედვით. ამ დოკუმენტში წარმოდგენილი 2017 და 2018 ფისკალური წლების ფინანსური ანგარიშგებები აუდიტორულად შემოწმებულია დიდი ოთხეულის წევრი აუდიტორული კომპანიების მიერ.

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2018 წელს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ გაყიდვებმა 130.07 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 37.4%-ით აღემატებოდა წინა წლის შედეგს, როდესაც გაყიდვებმა 94.64 მილიონი ლარი შეადგინა. საერთო მოგების მარჟამ 2018 წელს 9.77 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 17.5%-ით მეტია 2017 წლის მონაცემზე - 8.32 მილიონი ლარი. რეალიზებული საქონლისა და მომსახურებების თვითღირებულება კი გაიზარდა წინა წელთან შედარებით 39.4%-ით. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების უფრო მეტად ზრდა შემოსავლებთან შედარებით გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების გაზრდით და მარჟების შემცირებით ბაზარზე კონკურენციიდან გამომდინარე.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	94,635	130,073
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(86,315)	(120,299)
საერთო მოგება	8,320	9,774
საერთო მოგების მარჟა	8.8%	7.5%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2018 წელს საოპერაციო მოგებამ 5.9 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო საოპერაციო მოგების მარჟამ 4.5%. 2018 წლის მონაცემი 3%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საოპერაციო მოგებამ 5.73 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო საოპერაციო მოგების მარჟამ - 6.1%.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	94,635	130,073
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(86,315)	(120,299)
საერთო მოგება	8,320	9,774
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	718	412
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(2,941)	(3,470)
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯები	(265)	(450)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(98)	(366)
საოპერაციო მოგება	5,734	5,900
საოპერაციო მოგების მარჟა	6.1%	4.5%

საოპერაციო მოგების მოცულობის მცირედი ზრდა პირველ რიგში გამოწვეული იყო შემოსავლების ზრდით, რომელმაც 2018 წელს შეადგინა 130.073 მილიონი ლარი, რაც 37.4%-ით აღემატება 2017 წლის შემოსავლების მაჩვენებელს - 94.64 მილიონ ლარს, ასევე, საერთო მოგების ზრდით, რომელიც 2017 წელს არსებულ 8.32 მილიონ ლართან შედარებით 17.5%-ით გაიზარდა 2018 წელს, როდესაც საერთო მოგება 9.77 მილიონ ლარს შეადგენდა. საოპერაციო მოგების მარჟის შემცირება პირველ რიგში გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების ზრდის გამო.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 2018 წელს 18%-ით გაიზარდა და 3.47 მილიონი ლარი შეადგინა. 2017 წელს ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 2.94 მილიონ ლარს შეადგენდა. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდა პირდაპირ კავშირშია კომპანიის შემოსავლებისა და მასშტაბის ზრდასთან.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2017	2018
პერსონალის ხარჯი	(1,321)	(1,765)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(389)	(414)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(335)	(360)
საოფისე ხარჯი	(310)	(316)
კომუნალური ხარჯი	(152)	(166)
საიჯარო ხარჯი	(134)	(137)
პროფესიონალური მომსახურებები	(77)	(87)
სამიწვინებო ხარჯი	(13)	(39)
უსაფრთხოება	(37)	(37)
საკომუნიკაციო ხარჯი	(20)	(34)
სხვა ხარჯები	(153)	(115)
სულ	(2,941)	(3,470)

EBITDA

2018 წელს EBITDA 6.6 მილიონი ლარი იყო, რაც 3%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით, როდესაც EBITDA 6.4 მილიონი ლარი იყო. EBITDA მარჟა 2018 წელს 5.1% იყო, ხოლო 2017 წელს - 6.8%. EBITDA-ს მცირედი ზრდა და მისი მარჟის შემცირება ძირითადად გამოიწვია საერთო მოგების მარჟის შემცირებამ, საოპერაციო მოგების მარჟის შემცირებამ.

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	94,635	130,073
საოპერაციო მოგება	5,734	5,900
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(657)	(693)
EBITDA	6,391	6,593
EBITDA მარჟა	6.8%	5.1%

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს კომპანიის საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2018 წელს დაფიქსირდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან 0.66 მილიონი ლარი, რაც გამოწვეული იყო 2018 წლის ბოლოს ლარის გამყარებით 2017 წლის ბოლოს არსებულთან ფაქტთან შედარებით (2018 – 2.6766 vs 2017 – 2.5922). 2017 წელს მოგებამ საკურსო სხვაობიდან 0.57 მილიონი ლარი შეადგინა².

(ათას ლარში)	2017	2018
შემოსავლები	94,635	130,073
საოპერაციო მოგება	5,734	5,900
საპროცენტო შემოსავალი	18	149
საპროცენტო ხარჯი	(2,376)	(2,215)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შემოსულობა / (ზარალი)	567	(660)
საკომისიო ხარჯები	(19)	(51)
მოგება დაბეგვრამდე	3,924	3,123
მოგების გადასახადის შეღავათი / (ხარჯი)	(-)	(-)
წმინდა მოგება	3,924	3,123
წმინდა მოგების მარჟა	4.1%	2.4%

² დეტალური ინფორმაცია კომპანიის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2018 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.